

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

התובע

חיים אלעל

בעניין:

ע"י ב"כ עוה"ד: נקש

נגד

הנתבע

גרשון הכספי

ע"י ב"כ עוה"ד: ארז

פסק דיןהפרסום, התובענה וטענות הצדדים

1. זוהי תביעה שעילתה פרסום לשון הרע.

2. עילתה של התביעה בדברים שאמר הנתבע בתכנית ששודרה בתחנת רדיו מקומית בעיר אילת ביום 23.11.2006. הנתבע התקשר לתחנת הרדיו ובשידור אמר דברים שיפורטו להלן, דברים שלטענת התובע יש בהם פרסום לשון הרע כנגדו, ואשר הם, כלשונם, דברי שקר וכזב.

3. על פי האמור בכתב התביעה, התובע שנושא בתפקיד יו"ר האופוזיציה במועצת העיר אילת מתכוון להציג מועמדותו לראשות העיר בבחירות הבאות. הנתבע נשוי למי שהייתה בזמנים הרלוונטיים עובדת מחלקת ההנדסה בעיריית אילת.

4. להלן דברי הנתבע, אשר לטענת התובע מהווים פרסום לשון הרע כנגדו:

"עליתי לשיחה משום שכל מי שבא ומדבר אצלך ברדיו אומר דברים, אנשים שומעים, מדבר בקודים, כן, לא רוצה להכניס את היד שלו ולגנוע בדברים שהם באמת מהותיים, ולמה קורים דברים ואיך קורים דברים. למה למשל חבר המועצה אלעל לא רוצה לראות את הגב' חן סלטי בתוך אגף ההנדסה? משום שחן סלטי עוצרת את הקומבינות. אין קומבינות. אתה מבין? העניינים מתנהלים בצורה ישרה על פי נהלים."

חבר המועצה אלעל הינו התובע וחן סלטי הינה אשת הנתבע.

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

5. הוגש דיסק (ת/1) הכולל את מלוא הראיון וכן שני ראיונות שקדמו לו עם אחרים. יובהר כי הראיון היה ארוך יותר, (נמשך מהדקה 10:55 ועד 15:48), ונאמרו בו גם דברים נוספים וכלליים ביחס לחברי האופוזיציה. אמירה נוספת התייחסה למפגשים של חברי מועצה עם חברי האופוזיציה והבטחות שונות, אולם טיבן של טענות אלו לא ברור, ולא מצאתי בהן לשון הרע כנגד התובע.

6. הפרסום המהווה את לב התובענה הינו הדברים: "למה למשל חבר המועצה אלעל לא רוצה לראות את הגב' חן סלטי בתוך אגף ההנדסה? משום שחן סלטי עוצרת את הקומבינות".

7. התובע טוען כי: "המאוינים לתכנית לא יכלו להבין אחרת מאשר שהתובע הוא נבחר ציבור מושחת ונהגתו, המנצל את תפקידו הציבורי ומשרתו לעשיית קומבינות בלתי חוקיות על גבו של הציבור".

8. עוד טוען התובע כי הדברים מקבלים חומרה מיוחדת משום שהנתבע הציג עצמו כמי שנשוי לעובדת במחלקת ההנדסה, ומשכך יודע מקרוב כיצד מתנהלים הדברים באמת.

9. הנתבע טוען כי הפרסום אינו בגדר לשון הרע כלל, וככל שיקבע אחרת, טוען הוא לקיומן של הגנות בדמות הבעת דעה ופרסום ביקורת לגבי עניין ציבורי ובעלי תפקידים ציבוריים [סעיף 15 (4) לחוק איסור לשון הרע, התשכ"ה – 1965 (להלן: "החוק")], הגנה על עניין אישי וכשר (סעיף 15 (3) לחוק), הגנה לפיה לפרסום חשיבות עליונה מבחינה חוקית, מוסרית וחברתית (סעיף 15 (2) לחוק), והגנת אמת בפרסום (סעיף 14 לחוק).

הראיות

10. העידו התובע והנתבע בלבד.

11. הוגש כאמור דיסק הכולל את מלוא הראיון ושני ראיונות קודמים לו, אשר עסקו בחשדות נגד בעלת תפקיד במחלקת ההנדסה. התובע צירף לתצהירו גם תמלול מלא של

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

1 הראיונות. הנתבע טוען כי הראיונות הקודמים מהווים את הרקע והסיבה לעלייתו
2 לשידור.

3
4 12. הנתבע הגיש תצהיר אליו צירף י"ד נספחים, אשר ב"כ התובע התנגד להגשתם.
5

6 הנספחים כוללים ברובם הגדול כתבות מעיתונים ואתרי אינטרנט, ומכתבים שונים אשר
7 נכתבו על ידי מי שאינם צדדים לתובענה ולא העידו. מובן כי כל אלו אינם יכולים לשמש
8 ראיה לתוכנם, הם אינם קבילים ולא יובאו בקהל הראיות המשמשות להכרעה בתיק זה.
9

10 האמור לעיל חל לגבי כל נספחי תצהירו של הנתבע, למעט נספח ט' שהוא שאלון
11 שנשלח לתובע ותשובותיו לו.
12

13 אשר לנספח ח' שהינו נוסח עתירה מינהלית שהגיש הנתבע לצורך קבלת מסמכים
14 מהעיריה – לא מצאתי מה הרלוונטיות של תוכנה.
15

16 לענין הנספחים ראה גם החלטתי מיום 6.3.2008.
17

18 13. בהתאמה לאי קבילותם של הנספחים האמורים, אין לראות בכל הטענות בתצהירו של
19 הנתבע אשר מסתמכות על הנספחים שאינם קבילים, כראיה קבילה. גזרתי על עצמי
20 התעלמות מוחלטת מהן ואין להביאן או לפרטן.
21

22 14. כפי שיפורט להלן, לצורך ההכרעה במחלוקת, די בדברי התובע עצמו.
23
24

25 האם הפרסום מהווה לשון הרע?
26

27 15. האם יש באמירה כי התובע לא רוצה לראות את הגב' סלטי משום שהיא "עוצרת את
28 הקומבינות" כדי להוות דבר לשון הרע?
29

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

16. לאחר שבחנתי את האמירה וההקשר בה נאמרה, ושמעתי את טענות הצדדים, באתי
למסקנה כי יש באמירה כדי להוות דבר לשון הרע כנגד התובע.
17. המבחן לקביעה האם יש בפרסום כדי להוות לשון הרע הינו מבחן אובייקטיבי. המאזין
הסביר אשר היה שומע את הדברים, היה מייחס לתובע רצון לבצע "קומבינות", וכי
(כטענת הנתבע) בשל כך אין התובע רוצה לראות את אשת הנתבע בתוך אגף ההנדסה.
18. להלן הגדרת המונח "קומבינה" במילון אבן שושן:
"קומבינה – תחבולה מתוכננת להשגת מטרה מסוימת: הוא מצליח להשיג כספים
לעמותה שלו באמצעות כל מיני קומבינות פוליטיות".
- והמונח "קומבינטור" במילון אבן שושן מוגדר:
"קומבינטור – 1. מצרף דברים. 2. תכסיס, בעל תחבולות, בעל אמצאות".
19. הביטוי "קומבינות" יש בו כדי לייחס תחבולה במובנה השלילי, בפרט לאור הקשר
הדברים בפרסום בענייננו.
- הביטוי האמור יש בו כדי לרמז על כך שהתובע "מסדר" דברים באופן שאינו כשר, ויש
בו כדי לתאר התנהלות שלילית, המתקשרת באופן מיידי לשחיתות.
20. טענתו של הנתבע כי הפרסום אינו מהווה לשון הרע וכי מדובר רק בתחושה
סובייקטיבית של התובע, אינה מתיישבת עם ההקשר בו נאמרו הדברים ועם המשמעות
אשר היה מאזין סביר מייחס להם.
21. יתכן ולא בכל הקשר יהיה למונח זה גוון שלילי, ואולם את תוכן הדברים יש לבחון לאור
הקשרם, ולא במבחן מילוני טכני.
22. בחינת תוכן דברי הנתבע מעלה כי הם מייחסים לתובע את השלילי שבמונח
"קומבינה", וניתן להבין מהם ייחוס תחבולה ושחיתות או אף רצון להשתמש במעמדו
לצורך קידום הליכים במחלקת הנדסה.

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

23. האמירה כי התובע אינו רוצה לראות את הגב' סלטי (אשתו של הנתבע) בתוך אגף
ההנדסה, משום שהיא עוצרת את הקומבינות, יש בה אמירה המייחסת לתובע רצון
לבצע "קומבינות" באגף ההנדסה.

24. מובן שאמירה שכזו בכלל וכלפי חבר מועצת העיר בפרט, מהווה לשון הרע, כאמור
בחוק.

25. סעיף 1 לחוק מגדיר לשון הרע כדלקמן:

- 1" לשון הרע היא דבר שפרסומו עלול –
(1) להשפיל אדם בעיני הבריות או לעשותו מטרה לשנאה, לבוז או ללעג
מצדם;
(2) לבזות אדם בשל מעשים, התנהגות או תכונות המיוחסים לו;
(3) לפגוע באדם במשרתו, אם משרה ציבורית ואם משרה אחרת, בעסקו,
במשלח ידו או במקצועו"

אני סבור כי דברי הנתבע עונים לכל אחד משלושת סעיפי המשנה דלעיל, בפרט כאשר
מדובר בתובע שהינו חבר מועצת העיר.

26. על היות השידור בבחינת "פרסום" כהגדרתו בחוק אין חולק, ומכאן כי הדברים מהווים
פרסום לשון הרע כנגד התובע.

חופש ביטוי אל מול הזכות להגנה מפני דיבה

27. חופש הביטוי וזכותו של אדם להגנה על שמו הטוב הינם שני ערכים הבאים לידי
התמודדות על גבולותיהם, ברובם הגדול של משפטי דיבה.

במצבים מסויימים, מתן מעמד חדש לאחד, יכול וישיג את גבולו של האחר ויצמצמו.

28. "הדין העולה מחוק איסור לשון הרע מהווה איזון עדין בין זכויות אדם מרכזיות
במשטר דמוקרטי: זכות היסוד לשם טוב, מזה, וזכות היסוד לחופש הביטוי, מזה
(רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף; ע"א 214/89 אבנרי נ' שפירא שתי זכויות
יסוד אלה נגזרות מהערך החוקתי של כבוד האדם ..."

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

ע"א 02 / 4534 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ, פד' נח (3) 558, עמוד 564.

29.

"באיוון נכון בין חופש הביטוי בכלל ובין חופש הביטוי בענייני ציבור בפרט, לבין השם הטוב בכלל ושמו הטוב של איש ציבור, יש ליתן משקל רב לאינטרס הציבורי בהחלפה חופשית של מידע בענייני ציבור הנוגעים לאנשי ציבור (ע"א 214/89 אבנרי ואח' נ' שפירא ואח', פ"ד מג(3) 840, 864".

ע"א 92 / 4607 הרב שלמה קליין נ' גיל רונן, לא מורסם.

30.

בעניינינו מדובר במי שמכהן כחבר במועצת העיר, ואם לא די בכך הרי שהפרסום הנדון אין עניינו חייו הפרטיים של התובע, אלא פעילותו שלו בעירייה. מצב דברים זה מחייב משקל רב לאינטרס הציבורי, והאמור בע"א 4607/92 ישים לענייננו.

31.

יחד עם זאת, אין לומר כי תמיד ניגפת זכותו של איש ציבור לשמירה על שמו הטוב, מפני כל אינטרס ציבורי. גם כאשר מדובר באינטרס ציבורי מובהק, וכך אני סבור כי הדברים בענייננו, אין לנטוש את הזכות לשם טוב, ופעולת האיוון צריכה להביאה בחשבון, תוך מתן המשקל הראוי לה בנסיבות העניין.

32.

להלן אבחן את התבטאותו של הנתבע, אל מול פעולות התובע, לאור נקודת האיוון שקבע המחוקק, ובאספקלריה של העקרונות האמורים לעיל.

עדות התובע ופעילותו העולה ממנה

33.

לצורך הכרעה בשאלה האם קמה לנתבע הגנה מההגנות שבחוק, אין אני נזקק אלא לדברי התובע עצמו.

34.

מהציטוטים שיפורטו להלן מדברי התובע בחקירתו בדיון עולים דברים שיש בהם כדי להקים לנתבע הגנה כאמור בחוק.

35.

מדברי התובע עולה כי הוא מתאם ויוצר פגישות באגף ההנדסה, ואגפים נוספים של העירייה. התובע מאשר מפורשות כי הוא מתערב בשביל צדדים שלישיים כדי לפשט הליכים באגף ההנדסה, אם כי הוא מסייג זאת בכך שהוא "לא מתערב במהות של

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

הדברים". התובע אף נוכח בפגישות בין צדדים שלישיים לאנשי המקצוע באגף
ההנדסה, שואל במסגרתן שאלות, ומתערב בהן. הכל על פי עדות התובע.

36. להלן דברים שאמר התובע בחקירתו:

ש. זאת אומרת, אתה מאשר שהתערבת, לפחות ממה שהוצג לך בשאלון, בפעילות של אגף ההנדסה לגבי מספר אנשים, ופשוט פישטת להם את התהליך?

ת. לא התערבתי בתוך העניין, בסך הכל תיאמתי ויצרתי פגישה עם אגף ההנדסה או עם אגף התביעה או עם אגף הרווחה של עיריית אילת או עם אגף החינוך, בכל האגפים אני נוגע. אם אני יכול לקבל החלטה לעשות הנחה במסגרת ועדת הנחות, אז יש לי נגיעה אישית לעובדים ונגיעה יומיומית עם העובדים האלה, יש מזכירה באגף הרווחה. בוועדת בנין עיר אנו יושבים, אני נפגש עם יומים, אז תאמר לי - אנו שבעה אנשים, אז אני מקבל את ההחלטות לבד?

ש. זו לא היתה השאלה. השאלה היתה - האם אתה מתערב בשביל צדדים שלישיים במסדרונות אגף ההנדסה כדי לפשט את ההליכים?

ת. כן. אוסיף שאני לא מתערב במהות של הדברים, אני סך הכל מחבר בין אנשי המקצוע לתושבים.

ש. זאת אומרת, אתה לא נוכח בפגישות האלה?

ת. חלק מהן הייתי נוכח, אבל הייתי מאוד פסיבי ולא אקטיבי.

ש. אז למה היית נוכח בפגישות?

ת. כי ביקשו ממני להיות נוכח והייתי נוכח. אני נבחר ציבור ואני חושב שזו זכותי ומחובתי לעשות זאת.

ש. האם אתה לא רואה סתירה בין ההנחיות שמופנות לנבחר ציבור לגבי התערבות בעבודה שוטפת של העירייה לבין המעשים שלך?

ת. אני לא רואה סתירה, כי אני לא מתערב במהות הדברים, אני בסך הכל מגשר בין עיריית אילת לתושבים, ואם היתה איזושהי בעיה אז יש מנכ"ל של עיריית אילת או ראש העיר שהיה מונע מהעובדים לדבר איתי".

פרוטוקול עמ' 12 שורה 30 עד עמוד 13 שורה 19.

ביחס לפגישות הקשורות בפרוייקט שחמון השיב התובע:

ש. מה היתה מטרת הפגישות עם המהנדסת?

ת. לא זוכר בדיוק מה היה בפגישה. זה היה אני חושב על תשתיות ברובע 6, תשתיות מים, אין ברובע 6 עד היום תשתיות מים, ולכן נפגשתי עם המהנדסת - כדי לדעת מתי תקום בריכת מים ברובע 6.

ש. האם הצטרפו אליך אנשים לפגישות האלה או שהיית לבד?

ת. בפגישה הזו ישב איתי הבחור

ש. וגם בפגישה הזו היית פסיבי?

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

ת. בן, לא הייתי משהו מיוחד, שאלנו שאלות ענייניות לגבי התשתיות שאמורות להיבנות שם, על מנת לדעת מתי ייצא היתר. היום אנו במרץ 2008 ועדיין לא יצא היתר לאף אחד ברובע 6, אז לא קידמתי לו שום דבר וגם לא קיבלתי כסף"
פרוטוקול עמוד 13 שורה 26 עד עמוד 14 שורה 4.

לגבי פגישות במקרים בהם היו הליכים פליליים:

ש. האם אתה מודע לעובדה שבאותה תקופה שאתה לא זוכר מתי נפגשת איתם היו תיקים פליליים תלויים ועומדים כנגד כל אותם אנשים לפי עבירות של חוק תכנון ובניה?
ת. יכול להיות שכן ויכול להיות שלא. יכול להיות שלא אחד מהם כן ולשאר לא, לא יודע אם לכולם. הפגישה האמורה בשאלה 61 היתה כדי להסדיר את החריגות בניה שלהם.
ש. ואם היית מודע לגבי אחד מהם או לגבי כמה מהם לכך שיש נגדו צו הריסה או תיק פלילי או כתב אישום, איך זה מתיישב עם ההנחיות של היועמ"ש?
ת. לא הבנתי מה הבעיה כאן, שאני נפגש על מנת להסדיר את החריגות הבניה שלהם עם אנשי המקצוע של עיריית אילת במידה והם מגישים את הבקשה מסודרת, איפה הבעיה פה? אני לא מתערב לא עם היועמ"ש, לא עושה הסדרי טיעון, סך הכל חיברתי בין אנשי המקצוע לתושבים"
פרוטוקול עמוד 14 שורות 20 עד 29.

ולשאלות בית המשפט (עמ' 16-17 לפרוטוקול):

לשאלה מדוע התובע צריך להיות בפגישה, מה תפקידו ומדוע רוצים שישב בישיבה השיב:

"כי אני נבחר ציבור קודם כל. האנשים האלה פנו אליי כי אין להם אמון במערכת שנקראת עיריית אילת, וכשאני יושב שם הם מרגישים יותר נוח ויכולים להגיד מה שהם חושבים ושישמעו אותם כפי שהם צריכים להישמע, אבל בתוכן העניינים אף פעם לא התערבתי ולא סידרתי ולא שום דבר אחר."

לשאלה האם דיבר בפגישות או מילא פיו מים השיב:
"היו מקרים שהתערבתי לכאן או לכאן, אך מינוריים ביותר."

לשאלה האם פנו אליו בגלל היותו יו"ר האופוזיציה השיב :
"לא, אלא פנו אליי כחבר מועצה."

לשאלה ביחס לאדם שהוא השתתף בפגישה הקשורה אליו השיב :

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

1 " ... אני עובר אצלך, הוא הצטרף לפגישה בשביל אביו ... היתה בעיה אצל אביו
2 בבית, בית המשפט נתן צו הריסה ושום דבר לא שיניתי ושום דבר לא השתנה,
3 ניתן צו הריסה לכל מה שהוא עשה, כך שלא באתי לסדר את מה שהוא עשה".
4

5
6 37. דברי התובע צוטטו בהרחבה, הואיל ובפעילות העולה מהם יש כדי להכריע בשאלה האם
7 יוצרים האם קיימת מראית עין של "קומבינות", באופן שיש בה המקום הגנה לנתבע
8 אשר הפנה ביטוי זה כנגדו.
9

10 38. מעשי התובע יוצרים מראית של התערבות פסולה בעבודת הדרג המקצועי באגף
11 ההנדסה. הכסות שמנסה התובע לשוות להתערבותו זו בדמות רצון לעזור לתושבי העיר
12 אין בה ממש. לתובע, כחבר מועצת העיר וגם כחבר בוועדה כלשהיא, לרבות הוועדה
13 לתכנון ובניה, אין כל סמכות ואין כל מעמד המאפשרים לו להתערב בעבודת הדרג
14 המקצועי. זאת לא לגבי תושבי העיר בכלל ולא לגבי אנשי שלומו של התובע בפרט.
15

16 39. חקירתו של התובע העלתה כי הכסות אשר ניסה לשוות לפעולותיו, בדמות עזרה לציבור,
17 והיותן חלק מזכותו וחובתו כנבחר ציבור, כטענתו, אינה עומדת גם במבחן העובדות.
18 מתשובותיו עולה כי הוא השתתף בפגישה במחלקת ההנדסה אשר ענינה היה צו הריסה
19 שניתן כנגד אביו של מעבידו.
20

21 הלזה נאמר פעילות של נבחר ציבור?

22
23 40. התובע תיאר את השתתפותו בפגישות כך: "הייתי מאוד פסיבי ולא אקטיבי" (פרוטוקול
24 עמוד 13 שורה 11). ככל הנראה ברורה לתובע הבעייתיות של השתתפותו בפגישות ולכן
25 באה אמירתו כי היה בהן שותף פאסיבי.
26 גם כאן אין אמירתו עומדת במבחן העובדות הנאמרות מפיו בהמשך הדיון – כך, בעמוד
27 14 לפרוטוקול שורה 2, משיב הוא לשאלה אם גם בפגישה בקשר לפרויקט שחמון היה
28 פסיבי, וכאן תשובתו היא: "כן, לא הייתי משהו מיוחד, שאלנו שאלות ענייניות...".
29

30 הנה כי כן, התובע לא רק מתאם ומפגיש בין תושבים לאנשי מקצוע, לא רק משתתף
31 בפגישות לא לו, אלא גם שואל "שאלות ענייניות"...

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום
ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

1

2 41. הרושם בסיום חקירת התובע ברור - הפאסיביות לה הוא טוען הינה ממנו והלאה.

3 לכשנשאל התובע מדוע נחוצה נוכחותו בפגישות אלו, לא נתקבלה ממנו תשובה המניחה

4 את הדעת. התובע מאשר שאנשים פונים אליו ומבקשים שיהיה נוכח על מנת להסדיר

5 חריגות בניה, וכי כשהוא יושב שם "הם מרגישים יותר נוח" (פרוטוקול עמוד 16 שורה 23).

6 לשאלה שנשאל אם דיבר בפגישות השיב: "היו מקרים שהתערבתי לכאן או לכאן, אך

7 מינוריים ביותר" (פרוטוקול עמוד 16 שורה 27).

8

9 42. במסגרת פעילותו נוטל התובע לעצמו את החירות להתערב בהליכי הדרג המקצועי,

10 והכסות שהוא מנסה לשוות לכך, אינה משכנעת. אם אכן נכון מה שמעיד התובע על

11 עצמו ופעילותו, לא ברורה הסכמת הדרגים המקצועיים לנוכחות התובע בפגישות לא לו,

12 ולתאומים ולמפגשים פרי פעילותו.

13

14 43. יש לומר באופן ברור - התנהלותו של התובע ופעולותיו כפי שמתוארות לעיל אינן

15 מתיישבות עם מראית פני מנהל תקין, ויוצרות מראית פני דברים של פעילות פסולה

16 בתכלית.

17

18 לצורך החלטתי במחלוקת שלפני, אינני נדרש לבדוק האם פעולות התובע עולות גם

19 מעבר לכך.

20

21 44. פעולותיו של התובע יוצרות תמונה לפיה ניתן לסבור, בתום לב, כי מעמדו וחברותו

22 במועצת העיר כמו גם בוועדות, משמשים בידו לקידום עניינים שונים.

23

24 45. ההתערבות התובע בהליכים ופעולות של הדרג המקצועי, בלא מעמד ובלא סמכות

25 לביצוע, יש בה כדי ליצור תמונה שלילית האופפת את פעילותו. תמונה של שימוש

26 ב"קשרים", תפקיד ומעמד, להתערבות בעניינים לא לו.

27

28 46. בדיוק לאופן פעולה זה מכון הביטוי "קומבינות" במובנו השלילי. משבחר התובע

29 בפעילות אסורה הנעשית באופן האמור, אין לו להלין אלא על עצמו, על כי יש מי שרואה

30 בכך "קומבינות".

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

1 הפעילות המתוארת על ידי התובע, על כל חלקיה, פסולה היא בתכלית. יצירת "מפגש"
2 כטענת התובע בין תושבים מן השורה או בין אנשי שלומו הצריכים להליך במחלקת
3 ההנדסה הינה מעשה פסול. פגישה עם אנשי מחלקת ההנדסה אינה צריכה לעזרתו של
4 התובע.
5

6 זירוז ענינו של פלוני באמצעות התובע גם הוא פסול, שכן הדבר בא על חשבון אחרים
7 אשר לא נעזרו בשירותיו, ואשר עניינם ידחה מטבע הדברים.
8

9 גם אם רק בלוח זמנים עסקי, או בזירוז דיון בעניין כלשהוא (ועל פני הדברים לא
10 מדובר רק בזאת), הרי שהדבר פסול. לוח הזמנים לטיפול בעניין כזה או אחר, כמו גם
11 לקיום פגישה, צריך להיקבע משיקולים עניינים של דחיפות העניין, מועד הגשת
12 הבקשות, כמות כח האדם העומד לרשות העירייה, או כל קריטריון מקצועי אחר אשר
13 מחלקת ההנדסה תחליט, באופן מקצועי ונטול פניות, כי הוא רלוונטי.
14

15 נעלה מכל ספק הוא כי קשריו של התובע, מעמדו הציבורי וחברותו במועצת העיר או
16 בוועדה כלשהיא, אינם נתונים רלוונטיים.
17

18 ואם כך הדברים ביחס ללוח הזמנים בלבד, מקל וחומר הוא ביחס לעצם השתתפותו
19 בישיבות של דרגים מקצועיים עם צדדי ג', ועל אחת כמה וכמה, השתתפותו הפעילה
20 בהן.
21

22 על האזרח השלו, המגיע בקשה למחלקת ההנדסה, או שיש לו עניין כלשהוא למולה,
23 ואשר אינו נעזר בשירותיו של התובע ושכמותו, לדעת כי עניינו יטופל באורח שוויוני גם
24 אם לא פנה לעזרתו של חבר מועצת העיר או לאדם בעל מהלכים במסדרונות העירייה.
25

26 על האזרח השלו מן השורה, נטול ה"קשרים", לדעת כי עניינו מטופל באופן שוויוני,
27 ללא משוא פנים, וללא שיזדקק הוא ל"קשרים" כאלה או אחרים לזירוז ענינו.
28

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום
ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

- 1 פעילות פסולה דוגמת זו המתוארת על ידי התובע, פוגעת בעיקרון השוויון של כל
2 האזרחים אל מול הרשויות המוניציפאליות, ויכולה ליצור מצב בו מי שקשרים לו עניינו
3 מקודם ומי שלא, עניינו ימתין לו בתור השמור לפשוטי העם.
4
5 על כך אין לעבור לסדר היום ואין להרשות זאת. אינטרס ציבורי ראשון במעלה הוא ליתן
6 משקל של ממש לחופש הביטוי במקרים כה מובהקים של עניין לציבור.
7
8 התובע, בעצם הגשת תביעתו, העמיד על שולחן הדיונים את התנהלותו שלו, ואת
9 פעולותיו שלו. משעומדת להכרעה תביעתו של התובע כי אין לכנותו כמי שרוצה
10 ב"קומבינות", אין מנוס מבדיקת התנהלותו, ובחינה האם יש בה כדי ליצור מראית עין
11 של התנהלות, אשר ביטוי זה משקף, אם לאו.
12
13 בסופה של הבדיקה, ולאור דברי התובע עצמו, אין לי אלא לקבוע כי ייחוס המונח
14 "קומבינות" לפעילות התובע, חוסה תחת ההגנות הקבועות בחוק ואשר יפורטו להלן.
15

חבר מועצת העיר

- 16
17
18 54. בחינת הפסול בפעילות התובע, וכפועל יוצא מכך הביטוי בו בחר הנתבע להשתמש,
19 מצריכים התייחסות למעמד, לתפקיד ולפעילות חבר מועצה.
20
21 מועצת העיר הינה גוף פוליטי נבחר. לכל חבר מועצה דעותיו וסדר היום שלו ביחס
22 לנושאים ועניינים שיש לקדם ושאין לקדם. על בסיס דעות אלו נבחרים חברי המועצה
23 והן מהוות את הבסיס לפנייתם לקהל בוחריהם.
24
25 56. אין להתיר חלחול דעותיהם ורצונותיהם של חברי המועצה לעבודת הדרג המקצועי
26 בעירייה.
27

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

57. עיקרון השוויון הוא המצע לכל פעולות הדרג המקצועי העירייה. אם נאפשר התערבות בפעולות אלו, משמעות הדבר פגיעה קשה בשוויון לו זכאי כל אזרח בהפעלת הסמכויות שניתנו לדרג המקצועי.

58. מועצת העיר כוללת מגוון דעות וגישות, גם בענייני תכנון ובניה. העניינים המסורים לדרג המקצועי הינם, מטבע הדברים, בעלי השפעה ישירה על כלל התושבים ואין להרשות התערבות בהם.

59. רצונו של חבר מועצה פלוני לקדם פרוייקט כזה או אחר או להימנע מקידום פרוייקט כזה או אחר, בין אם הוא לשם שמיים ובין אם לאו, אינו יכול לבוא לידי ביטוי במפגשים עם הדרג המקצועי. פעילות שכזו פסולה בתכלית.

60. אין חבר מועצה רשאי ליטול לעצמו את החירות להתערב בעבודת הדרג המקצועי, גם לא אם רוממות טובת האזרח בפיו. בידי חבר מועצה כלים דוגמת זכות העיון במסמכים מכח סעיף 140א' לפקודת העיריות, ופעולות במסגרות בהן הוא מכהן על פי דין, אך לא פניה ישירה לאיש מקצוע, עובד ציבור, העומד בפני החלטות מקצועיות בעניין מסויים.

61. בהקשר זה, ראה ע"מ 384/07, לענין נקודת ההשקפה בין פוליטיזציה למינהל הציבורי:

"ההשקפה בין פוליטיזציה למינהל ציבורי היא הרת סכנות. נבחר פוליטי, גם אם בא לראשית כהונתו בטוהר כוונות ובהגינות, והדעת נותנת שכך על פי רוב, זקוק להיבחר מחדש. על כן עלול הוא חלילה, ופירצה קוראת ולפתח חטאת רובץ, להיגרר למקומות שאינם מחוזות חפץ. לא אחת דרושות לפוליטיקאי תעצומות נפש כדי לעמוד בלחצים מסוגים שונים – ויש המצליחים בכך, ויש – למרבה הצער – שלא. לא אחת גם הקשו סירכות של פוליטיזציה על פעולה תקינה של רשויות מוניציפליות. בשלטון המרכזי, הלוקה גם הוא בתופעות קשות של פוליטיזציה אשר מנוגדת לאינטרס הציבורי, המסורת של שלטון החוק ושל ערכי שירות הציבור, וכן מערכת האיוונים והשקיפות, יוצרות חסמים מסוימים – שכמסתבר ועל פי הניסיון אינם מספיקים – בפני תופעות לא תקינות בשלטון המקומי, בחלקים ניכרים ממנו מכל מקום, דומה כי האתגר גדול אף יותר, הלוקליות של הגורמים הפועלים, מבלי לומר חלילה כי הכל או אף הרוב מציצים ונפגעים, יש בה פתח סכנה;...."

ע"מ 384 / 07 אריאב ראש עיריית נצרת עילית נ' סיעת שינוי, לא פורסם.

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

דברים אלו נאמרו אמנם בהקשר לסוגיה שונה במקצת, אולם אני סבור כי הם ישימים ויפים לעניננו.

62. הרקע הנורמטיבי דלעיל יש בו כדי להאיר את פעילות התובע באור שלילי, והוא מהווה נדבך נוסף לבחינת הביטוי בו בחר הנתבע, אל מול פעילות התובע. בחינה אשר יש לבצע על מנת לקבוע אם קמה לנתבע הגנה מההגנות שבחוק, אם לאו, ולהלן מסקנותי.

הגנת סעיף 14 לחוק

63. סעיף 14 לחוק קובע הגנה כדלקמן: "במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה שהדבר שפורסם היה אמת והיה בפרסום ענין ציבורי; הגנה זו לא תישלל בשל כך בלבד שלא הוכחה אמיתותו של פרט לוואי שאין בו פגיעה של ממש".

64. סעיף 14 לחוק אינו מעמיד דרישת תום לב כתנאי לתחולת ההגנה. מכאן שבהתקיים יסודות ההגנה אין נפקא מינה למניעיו של המפרסם. ראה לעניין זה א. שנהר, דיני לשון הרע, עמוד 216.

כן ראה דנ"א 95 / 7325 ידיעות אחרונות בע"מ נ' יוסף קראוס נב (3) 1, והקביעה כי "משנקבע האיוון האמור על-ידי המחוקק, על בית-המשפט לפסוק לפי איוון זה", בעמ' 18.

65. על פני הדברים, מדברי התובע עצמו, אני קובע כי יש אמת בפרסום נשוא תביעה זו. מי אשר פועל באופן פסול בתכלית, מנצל את קשריו ומעמדו להתערבות פסולה בעבודת הדרג המקצועי, ללא סמכות, ולקידום עניינים שונים, בהם עניינים שלא ניתן לכנותם בשום אופן "עשייה ציבורית", הרי שייחוס המונח "קומבינות", במובנו השלילי, ביחס לפעולותיו, יש בו אמת.

66. הפרסום נשוא תובענה זו הינו פרסום שבמובהק נכנס להגדרת "ענין ציבורי" כאמור בסעיף 14 לחוק. פעילות חבר מועצה במסדרונות מחלקת ההנדסה של העירייה, אשר מקימה מראית עין של פעילות פסולה כאמור, הינה ענין ציבורי מהמעלה הראשונה.

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

67. כאשר עומדת הגנת סעיף 14, אין נפקא מינה למניעי הנתבע. אחת היא אם הנתבע עלה לשידור לצורך הגנה על רעייתו (ועל מנת לומר כי היא זו שעוצרת את הקומבינות ובזכותה הן לא קיימות, למרות רצונו של התובע), ואם עלה לשידור מחמת רצונו להצביע על הסכנה שב"קומבינות", הנשקפת מהתובע ושכמותו. למעלה מן הצורך אוסיף כי סבור אני שבתום לב עשה זאת.

68. על מנת להוכיח "אמת דיברתי" לא היה על הנתבע להוכיח כי אכן צלחה בפועל פעילותו הפסולה של התובע, וכי אכן הצליח הוא בפועל לשנות החלטות של הדרג המקצועי. די בפעילות המתוארת לעיל כדי להכתירה במונח "קומבינות" על כל המשמעות השלילית הנלווית אליו.

אם צלח התובע בפעילותו להשפיע בפועל על הדרג המקצועי, אם לאו, לא ניתן לקבוע הואיל ולא הובאו בפני ראיות לכך, אולם כאמור אינני נזקק להכרעה בעניין.

69. בחינת פעילותו של התובע, כפי שהוא עצמו העיד עליה בבית המשפט, ועל רקע האמור לעיל, מביאה למסקנה ברורה. מדובר בפעילות פסולה אשר הדיבר "קומבינות" במובנו השלילי, יאה לה.

70. לאור האמור אני קובע כי נתקיימו רכיבי ההגנה שבסעיף 14 לחוק – אמת בפרסום וענין ציבורי.

הגנת סעיף 15 (4) לחוק

71. סעיף 15 (4) לחוק קובע הגנה כדלקמן :

"15. במשפט פלילי או אזרחי בשל לשון הרע תהא זאת הגנה טובה אם הנאשם או הנתבע עשה את הפרסום בתום לב באחת הנסיבות האלו:

.....

(4) הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לענין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות;

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

72. אני מוצא כי דברי הנתבע עונים להגדרת סעיף 15 (4) לחוק, בהיותם הבעת זעה על התנהגות התובע, שהינו חבר במועצת העיר, וזאת בקשר לעניין ציבורי. התנהלותו של התובע, חבר מועצת העיר, אל מול מחלקת ההנדסה בעירייה, הינה עניין שבמובהק נכנס להגדרת הסעיף.

73. אני מוצא כי הפרסום מקים את חזקת תום הלב כאמור בסעיף 16 (א) לחוק, וכי הפרסום לא חרג 73. מתחום הסביר. מנגד, לא מצאתי התקיימות מי מהחלופות שבסעיף 16 (ב) לחוק ואשר עניינן שלילת חזקת תום הלב.

74. אני מוצא כי הפרסום נעשה בתום לב לאור מסקנתי ולעיל כי פעילותו הפסולה של התובע יוצרת מראית עין של פעילות העונה למונח "קומבינות" גם במובנו השלילי.

הגנות סעיפים 15 (2) ו (3) לחוק

75. לאור מסקנותי בדבר קיום הגנה מכח סעיפים 14 ו 15 – (4) לחוק, מתייטר הצורך בבחינת ההגנות הקבועות בסעיפים 15 (2) ו (3) לחוק. למעלה מן הצורך אוסיף כי ייתכן ובנסיבות העניין יש לקבוע כי קמה גם חובה מוסרית או חברתית כאמור בסעיף 15 (2), אולם כאמור אין צורך להכריע בשאלה זו.

הכרעה

76. לאור כל האמור לעיל אני קובע כדלקמן :

דברי הנתבע בתכנית רדיו כי התובע לא רוצה לראות את רעיית הנתבע במחלקת ההנדסה הואיל והיא עוצרת את הקומבינות מהווים פרסום לשון הרע כנגד התובע.

פעילות התובע החבר במועצת העיר, הכוללת תאום פגישות, יצירת מפגשים בין צדדים שלישיים לבין עובדי מחלקת ההנדסה מהדרג המקצועי, השתתפות בפגישות אלו והתערבות בהן, מהווה פעילות פסולה.

מדינת ישראל

א 001883/06

בית משפט השלום

ב א י ל ת

תאריך: 02/07/2008

בפני: כב' השופט י. עדן

1 בפעילות האמורה של התובע יש כדי ליצור מראית עין של פעילות העונה להגדרה
2
3 "קומבינות". ביטוי בו השתמש הנתבע.

4 לאור זאת, קמות לנתבע ההגנות הקבועות בסעיפים 14 ו - 15 (4) לחוק איסור לשון
5 הרע.
6

7 77. אשר על כן התביעה נדחית.
8

9 78. התובע ישא בהוצאות הנתבע ושכ"ט עו"ד בסך כולל של 10,000 ש"ח בתוספת מע"מ.
10

11 79. העתק פסק דין זה יועבר ליועמ"ש של עיריית אילת.
12

13
14 ניתן היום כ"ט בסיון, תשס"ח (2 ביולי 2008) בהעדר הצדדים.
15

י. עדן, שופט

16 זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.
17

18 המזכירות תמציא העתקים לבי"כ הצדדים.
19

001883/06 א 136 קרן שטרית